Almanya’da Mesleki Eğitim, Üniversite Eğitimi ve Kariyer Yolları

KLISCHEE FREI
Initiative zur Berufs- und Studienwahl

Veliler için genel bakış

Sayın Veliler, Sayın Vasi ve Vasiler,
Bu bilgilendirme broşürü, Almanya’da okul eğitimini tamamlayan gençlerin iş hayatına atılabilmeleri için üç yolu tanıtmaktadır. Karar verirken önemli olan nokta şudur: Çocuğunuz neyi iyi yapar? Bugün neyden zevk alır – ya da eskiden neyi yapmaktan hoşlanırdı? Temel olarak, cinsiyet ve köken fark etmeksizin herkesin önünde tüm eğitim ve kariyer yolları açıktır.

Okuldan sonra hangi seçenekler var?

Almanya’da meslek sahibi olmanın üç yolu

İşletmede Mesleki Eğitim (Çift Sistemli Eğitim)
İşletmede çalışma + Meslek okulu

Okul Eğitimi
Meslek Okulunda Eğitim + Staj

Üniversite Eğitimi
Üniversite veya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi’nde öğrenim

Bu üç yolun her biri iş piyasasında iyi fırsatlar sunar. Bazı meslek eğitimleri veya üniversite eğitimi yarı zamanlı olarak da tamamlanabilir.

Önemli terimler ve kısa açıklamaları

Berufsschule | Meslek Okulu
Çıraklar için, derslerin genellikle haftada 1 ila 2 gün sürdüğü ve ücretsiz olduğu bir okul.

Abitur (genel üniversite giriş yeterliliği)
Almanya’daki en yüksek okul bitirme derecesi. Bu diploma ile üniversitede öğrenim görülebilir.

Fachabitur | Meslek Lisesi Mezuniyet Diploması
Meslek yüksekokullarında öğrenim görmeyi sağlar.

Realschulabschluss | Ortaokul Mezuniyeti
Birçok mesleki eğitim programı ve diğer eğitim yolları için iyi bir temel.

Hauptschulabschluss | Ortaokul Mezuniyeti
Birçok mesleki eğitim programına giriş ve mesleğe hazırlık programları

Berufsfachschule | Meslek Lisesi
Haftada beş gün ders; mesleğe bağlı olarak işyerinde eğitim veya bazen okul ücreti ödenmesi gerekebilir.

BAföG
Devletin öğrencilere ve öğrencilere sağladığı maddi destek.

Praktikum | Staj
Deneyim kazanmak amacıyla bir işletmede kısa bir süre çalışmak. Genellikle ücretli değildir.

Auszubildende | Çıraklar
Bir meslekte mesleki eğitim gören kişiler.

Yurtdışında alınan okul diplomaları Almanya’da tanınabilir. Danışma merkezleri bu konuda destek sağlar ve örneğin geçiş programları veya mesleğe hazırlık faaliyetleri gibi yolları gösteri

İşletmede Mesleki Eğitim (Çift Sistem Eğitimi)

Çocuğunuz bir işletmede çalışır ve aynı zamanda meslek okuluna devam eder.

» **Süre:** 2 ila 3,5 yıl
» **Koşul:** En az ortaokul veya teknik ortaokul mezuniyeti
» **Nerede ve nasıl?** İşletmede pratik + meslek okulunda teori
» **Mali destek:** Eğitim maaşı ve gerekirse ek yardım
» **Avantajlar:** Başlangıçtan itibaren kendi geliriniz olur; zanaat, teknik veya ticaret alanlarında birçok mesleğe talep vardır

Meslekler ve Aylık Kazançlar

Boyacı ve Vernikçi:
1. yıl yaklaşık 850€,
mesleği tamamladıktan
sonra yaklaşık 2.300€*

Kuaför
1. yıl yaklaşık 750€,
mesleği tamamladıktan
sonra yaklaşık 2.100€*

Elektrikçi
1. yıl yaklaşık 1.200€,
mesleği tamamladıktan
sonra yaklaşık 3.100€*

Bu örnekler sadece bir seçkidir.
Tüm meslekler her iki cinsiyete de açıktır.

Okulda Mesleki Eğitim

Çocuğunuz eğitiminin büyük bir bölümünü meslek okulunda alır ve bir işletmede birkaç haftalık staj yapar.

» **Süre:** 1 ila 4 yıl
» **Koşul:** Genellikle 10. sınıftan sonra alınan bir okul diploması (örneğin, Realschulabschluss)
» **Nerede ve ne yapılır?** Okulda teori, işyerinde uygulama dönemleri
» **Mali destek:** Genellikle ücret ödenmez, ancak BAföG (devlet yardımı) alınabilir
» **Avantajlar:** Uygulama dönemleri sayesinde iyi bir hazırlık; hemşireler ve eğitimciler çok rağbet görmektedir

Meslekler ve Aylık Kazanç

Çocuk Eğitimcisi
Maaş yok, mezuniyet sonrası
yaklaşık 2.500€*

Hemşire
1. yıl yaklaşık 1.200€,
mezuniyet sonrası yaklaşık 3.500€*

Eczane Teknisyeni Asistanı
maaş yok, mezuniyet sonrası
yaklaşık 2.300€*

Bu örnekler sadece bir seçkidir.
Tüm meslekler her iki cinsiyete de açıktır.

Üniversite Eğitimidium

Çocuğunuz bir üniversitede veya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde öğrenim görür. Bir veya birden fazla alanda kapsamlı bilgi edinir. Pratik deneyim kazanmak için bazen staj veya proje imkânları da bulunur.

» **Süre:** 3 ila 7 yıl
» **Koşul:** Lise mezuniyeti veya mesleki lise diploması
» **Masraflar:** Genellikle öğrenim ücreti yoktur, sadece "dönem aidatı" yaklaşık 300€/yarıyıl (otobüs/tren bileti dahil)
» **Mali yardım:** BAföG (devlet yardımı) alınabilir
» **Avantajlar:** Bir alanda derinlemesine bilgi, meslekte çok sayıda çalışma imkanı

Meslekler ve Aylık Kazanç

Mühendis
yaklaşık 4.500€*

Öğretmen
yaklaşık 4.400€*

Doktor
yaklaşık 5.000€*

Bu örnekler sadece bir seçkidir.
Tüm meslekler her iki cinsiyete de açıktır.

*Brüt tutarı resmi olarak işveren öder, ancak bu tutardan her ay vergiler ve sosyal güvenlik primleri kesilir.

Ebeveynler nasıl yardımcı olabilir?

- Çocuğunuzla ilgi alanları ve güçlü yanları hakkında konuşun.
- Sabit kalıplardan ve klişelerden kaçının.
- Çocuğunuzu, genel beklentilere uymayan meslekleri keşfetmeye teşvik edin.
- Çocuğunuzun staj ve part-time işler yapmasına imkân sağlayın.
- Çocuğunuzun meslekleri tanıyabilmesi için “Girls’Day” ve “Boys’Day” etkinliklerinden yararlanın.
- Mesela fuarlarda veya işletmelerle yaptığınız görüşmelerde bilgi toplayın.
- Danışmanlık hizmetlerinden yararlanın: okulda, iş ve işçi bulma kurumunda, Meslek Bilgi Merkezi’nde (BIZ), yerel Gençlik Meslek Ajansı’nda veya üniversite danışmanlık birimlerinde.
- Gerekirse çok dilli bilgi ve danışmanlık hizmetlerinden yararlanın.
- Çocuğunuzun Almanca bilgisini, örneğin okuma ve konuşma yoluyla destekleyin.

Çocuğunuzun kendisine uygun olanı ve neyden keyif aldığını keşfetmesine destek olun. Hem üniversite eğitimi hem de mesleki eğitim yoluyla başarılı olabilir. Çocuğunuzu, yeni ve şimdiye kadar bilmediği meslekleri denemeye ve keşfetmeye teşvik edin. Buna, cinsiyeti için tipik olmayan meslekleri de dikkate almak dahildir; örneğin kızlar için teknik alanlar veya erkekler için bakım meslekleri. Ailelerde ve toplumda genellikle sabit beklentiler ve rol kalıpları olduğunu ve ayrımcılığın da yaşanabileceğini konuşun. Çocuğunuzu kendi yolunda ilerlemeye cesaretlendirin.

Hangi yollar mümkün?

Okulda Mesleki Eğitim
Uzmanlık bilgisi gerektiren meslekler için idealdir – pratik deneyimlerle desteklenir.

İşletmede Mesleki Eğitim
Pratik çalışmayı seven, kısa sürede kendi parasını kazanmak isteyen ve net kariyer ilerleme fırsatları arayanlar için uygundur.

Studium: Üniversite Eğitimi
Yüksek nitelikler gerektiren meslekler ve farklı kariyer fırsatları için yoğun ve bağımsız öğrenim. (Mesleki) lise diploması, tamamlanmış bir meslek eğitimi veya kapsamlı iş deneyimi olanlar için idealdir.

Bilmeniz gereken önemli bir nokta:

İlk kararınız / seçiminiz, daha sonra başka bir sisteme geçmenizi engellemez. Farklı eğitim geçmişlerine veya göç deneyimlerine sahip olsanız bile, bir mesleki yeterlilik kazanmaya giden çok çeşitli yollar mevcuttur.

İnternette daha fazla bilgi

Karar vermede destek

» **Check-U – Federal İş Ajansı** ↗
Öğrenciler için çevrimiçi test; uygun meslekler ve mesleki eğitim yolları için öneriler sunar

» **Akademik Alan Odaklı Danışmanlık Testi – Federal İş Ajansı** ↗
İş Ajansı'nda yapılan yüz yüze test; tercih edilen bölümün ilgi alanlarına ve yeteneklere uygun olup olmadığını değerlendirir

» **Meslek Seçimi Testi – Federal İş Ajansı** ↗
Mesleki eğitim almak isteyen gençler için Federal İş Ajansı'nda yapılan yüz yüze test

» **Üniversite Adayları Testi (SIT) – Hochschulkompass** ↗
Kişinin ilgi alanlarına ve eğilimlerine uygun lisans programlarını bulan çevrimiçi test

» **zynd** ↗
Meslekler, mesleki eğitim ve stajlar hakkında bilgiler; öz değerlendirme testleri / quizler dahil

Meslek eğitimi bulmak

» **Mesleki Eğitim Hakkında Bilgiler – Federal İş Ajansı** ↗
Mesleki eğitimle ilgili önemli konulara genel bakış: mesleki eğitim yeri aramadan mesleğe giriş aşamasına kadar

» **Berufenavi** ↗
Çeşitli mesleki eğitim alanlarına genel bakış ve kısa bilgiler

» **Berufenet** ↗
3.000 mesleği içeren çevrimiçi ansiklopedi

» **Engelli Kişiler** ↗
Destek hizmetleri ve normal, mesleki uygulama odaklı ve alternatif mesleki eğitim hakkında bilgiler

Üniversite eğitimini planlamak

» **studienwahl.de – Eğitim Rehberi** ↗
Lisans programları, yükseköğretim kurumları ve üniversiteye giriş süreci hakkında bilgiler

» **Hochschulkompass** ↗
Almanya'daki yükseköğretim kurumları ve lisans programlarını içeren veritabanı

» **Eğitimle ilgili bilgiler – Federal İş Ajansı** ↗
Hazırlık aşamasından mesleğe giriş aşamasına kadar eğitimle ilgili bilgiler

Yurt dışı diplomalarının tanınması

» **netzwerk-iq.de** ↗
IQ Destek Programı – Nitelik Kazandırma Yoluyla Entegrasyon

» **anabin.kmk.org** ↗
anabin – Yabancı eğitim diplomalarına ilişkin bilgi portalı

» **anerkennung-in-deutschland.de** ↗
Meslek tanıma hakkında bilgiler

Klişelerden uzak mesleki yönlendirme

» **klischee-frei.de/elterninfos** ↗
Ebeveynler için bilgiler

» **girls-day.de** ↗
Kızlar için etkinlik günü

» **boys-day.de** ↗
Erkekler için etkinlik günü

Eğitimde ve meslek hayatında çeşitlilik, herkes için daha fazla fırsat yaratır ve daha adil bir topluma katkıda bulunur. Klişelerden Uzak Girişimi (Initiative Klischeefrei), önyargılardan bağımsız meslek ve üniversite tercihlerini desteklemektedir. Çünkü mesleklerin cinsiyeti yoktur.

Web sitesinde pek çok bilgi, oyun, video ve sesli kitap keşfedin.

klischee-frei.de

Gefördert durch:
Bundesministerium für Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend
aufgrund eines Beschlusses des Deutschen Bundestages

Bildungsketten

DIE SERVICESTELLE DER INITIATIVE KLISCHEEFREI
bibb Bundesinstitut für Berufsbildung

kompetenzz TECHNIK DIVERSITY CHANCENGLEICHHEIT